

Latweefchu Awises.

Nr. 22.

Zettortdeenâ 30. Mai

1857.

Awischu-sinna s.

Dahnu Kehninsch atlaidis sawus Ministerus, kas labbu prahntu ne turreja us Wahzeescheem un tadeht tahm peederrigahm Sleswigaas, Olsteines un Lauenburga semmitehm, kur Wahzeeschi dsihwo, pa dauds gribbeja darriht, un nu Dahni sohla klausihnt un darriht kâ Pruhfîs un Gistreikeris mahzijuschî. — No Parises raksta, ka tee waldineeku weetneeki 15. Maija d. to sribhdi par Reischatelles semmiti nu islihdsinajuschî. Pruhfîs atlaidis arri wehl to 1 millj. naudas, ko bij praffijis, un nu semmite paleef Schweizereem. — Parise ne redsehts leels lectus bijis. Par ihfu laiku wiffas eelas uhdens pilnas bijuschas un weetahm ne warrejuschi kluht pahr celu. Pagrahbôs dauds skahdes notizzis. — Pruhfîschu Krohna-mantineeka wezzakais dehs (Kehnina brahta dehs) prezze Calenderu Kehnineenes wezzako meitu. Rudden buhschoht kahsas. Calenderu leela walsts-rahtsdeenâ ilgi ar to darbojuschees, zil naudas ta semme lai dohd par bruhthes-puhru. Ne dewuschî wairak kâ 40 tuhst. R un wehl ifgaddus 8 tuhstoschus H, tas isnes muhsu naudâ: kahdus 270 tuhst. rubelus un ifgaddus wehl kahdus 55 tuhst. rub. fudr. Tahdai baggatai semmei tas gan ne buhtu dauds; jo tur irr dasch muischneeks (Lorts) un dasch kaupmannis, kas ifgaddus wairak naudas istehreht ne kâ schi nauda swerr un tomehr baggats irr un paleef. — Nu tee wiltineeki, kas to warren leelu naudu (daschu millj. rublu) teem leeleem dselses zekteem Spantschu semme peederrigu bij sagguschî, Karpentiers un Gerins, Amerikâ fanemti un Parise atwesti, kur win-

nus taggad teefa. Ir Calenderu semme taggad teefa dauds tahdus, kas itt beskaunigi un besdeewigi darrijuschî ar tahm dselses-zektu jeb bankes naudas-lahdehm un papihreem, kas teem bij ustizzeti un zaur to dauds laudis peewihluschî un nelaimigus darrijuschî.

Muhsu Latweescheem nu jaw 35 gaddi, no 1822—1857 sawas „Latweefchu Awises.“ 10 gaddi (no 1832) teem arri bijis saws „Latweefchu draugs ar to Deewa wahrdu mihlotajeem.“ Taggad teem arri irr „Mahjas weefis 1856.“ Bet Iggauneem lihds schim itt ne kahdas Awises bijuschas. Redsi te nu us reisi gaddahs 2 Awises, kas Iggaunu wallo-dâ schinni gaddâ taps drikketas. Weenas taps drikketas pee Laakmanna kunga Lehrpatê un apgahdatas no Lehrpates Iggaunu mahzitaja Willigeroda; ohtras taps drikketas Pernewas pilsatâ pee Borma kunga. Buhs tikpat leelas kâ muhsu Awises, un maksahs ar pasti 1 rub. 10 kap. f. n. Tahdâ masâ semmitê, kas masaka par Kursemmi, diwejas Awises gan leekahs buht par dauds; bet lai nu Deews palihds abbahm, dauds labbu auglu isaudsinahnt. S—z.

• Selgawas pils.

Tai paschâ weetâ, kur taggad Selgawas leela lepna pils stahw, widdu starp Driksnes un Veel-uppes, wezzôs laikôs brunneeku meisteris Kondrats no Manderna jaw 1265tâ gaddâ bija lizzis pilli usbuhweht, lai zaur to tohs Sengaleeschus, kas to laiku wehl elkus zeenija, labbaki warretu sawaldihnt un pee kristigas tizzibas peewest. Schi wezza pils, wifsapkahrt ar grahwjeem un walleem apfargata, gan bija tobrihd labba un derriga

Karra-laihdõs, bet masa un ne kahda jauka mahja eedfihwotajeem. Gan tee pirmee Kurssemes leelkungi (Erzogi) tur wehl mahjoja, bet kad leelkungs Cernests Jahnis 1737 gaddâ sawu waldischanu bija usnehmis, tad kahroja leelaku un brangaku mahjas-weetu. Tadeht winsch to wezzu pilli pawissam litke noplehst, tohs wezzus muhrus ar schaujamu pulveri sadraggagt un 1738, lappu mehnefi, 14tâ deenâ jaunâs pils grunts-akminu nolikt. Tas pats kungs, kas muhsu Keisera seemas-pils buhweschanu Pehterburgâ waddija, Graws Rastrellis, arridsan bija nosihmejis, kâ ta jauna pils Zelgawâ bij jataisa. Pehz gads-kahrta, 1739 tai jaw juntu uslitke. Buhwmeisteri un ammatneeki par leelaku pussi bija Kreewi. Bet wehl pils ne bija pabeigta, tad leelkungam 1740 sawa waldischana bija ja-attahj. Tadeht strahdaschana kawejahs un daschi gaddi wehl aigahje lihds kamehr wifs bija gattaws. Til kad tas pats leelkungs Cernests Jahnis 1763 gaddâ ohtru reisi usnehme Kursemmi waldiht, wissu jauki un smukki litke pabeigt.

Tanni laika istabas eefschâ wehl jo brangas bija ispuschkotas, ne kâ taggad; feenas un greesti bija skunstigi raibi isgreesti un nomahleti. Weenâ puffedu bija ihpafsch leels kambaris preefsch Deewa kalposchanas, kâ basniza us-taisihts ar smukku altari un kanzeli, no marmela akmina iszirsti. Tur leelkungam un saweem augsteem nu semmeem pils laudim isfwehtdeenâs Deewa wahrdu sluddinjaja. Pawissam leelkunga pascha istabas bija brangas, feenas pa weetahm apselittas un ar dahrgahm bildehm puschkotas.

Leelkungs Cernests Jahnis til 1772. gaddâ ar sawu leelmahti un saweem behrneem eegahje gattawâ pilli tur pawissam dsihwoht; pehz tam winna dehs, pehdigais Kurssemes leelkungs Pehteris tur mahjoja. Bet schis 1782tâ gaddâ Zelgawas pilli atkal attahje un nogahje sawâ Wirzawas pilli mahjoht, no kurrenes til pa brihscham us Zelga-

wu nobrauze. Tadeht ka nu ta masa basnizina Zelgawas pilli wairs ne bija wajadfiga, winsch no tahs litke istaisiht tschetrus ihpafschus kambarus. Bet ne-apdohmigi buhwmeisteri us-taisija schlehrschu-feenas, bes ka winni plahnam buhtu grunti appafsch likfuchi. Plahns pahrluhse un tahs jaunâs feenas ar wissu mantu kas kambarõs bija eefschâ, nokritte pagrabbõs. Nu wifs ar leeleem publineem bija no jauna jataisa. — Kad 1795tâ gaddâ leelkundu waldischana beidsahs un Kursemme padewahs appafsch augsta Kreewu Keisera waldischanas, Zelgawas pils teem Kurssemes Gubernatereem palitke par mahjokli, kas arridsan wissi ar augstahm Gubernamentes teefahm no ta laika tur eefschâ iri dsihwojuschi.

Tai starpâ pils pa brihscham dikti eewainota. Tai 22tâ Dezembera deenâ 1788 ugguns zehlahs seemela puffedu dallâ. Leelâ salnâ dschschana labbi ne isdewahs, un wissa ta ehku sahna un widdus ehkas leelaka puffedu, tâ nodegge, kâ til muhri ween palitke. Isgus gaddus tohs tâ pamette, lihds kamehr Kreewu Keisers Pawils to nodegguschu daktu 1796 gaddâ atkal no jauna litke us-taisiht. Bet 1805 tai paschâ puffedu atkal zehlahs ugguns! Laimojahs to sawaldiht, tâ kâ til masa ehkas daktu aigahje, kâ tuhlin atkal no jauna us-taisija. — Sprantschu laikhõs 1812, Pruhfchi eelitke pilli saldatu lasareti un tannis paschõs kambarõs, kur zitkahrt wisswairal preeku deenas baudija, tur nu dsirdeja sashautu saldatu waimanas un pehdigas nopushchanahs. Pehdigâ reise 11tâ Maija d. 1816 atkal ugguns seemela puffedu samaitaja, bet nelaika schehligs Keisers Aleksanders I., ne ween to daktu tuhlin litke no jauna usbuhweht, bet wissu pilli atjaunoht un pahrtaisiht.

Kad nu to pilli tahdu skaisstu un jauku eerauga, tad gan prah-tâ ne mas ne nahk, kâ eefschâ arridsan wissu Kurssemes leelkundu (Erzogu) meefas gulbinatas un wehl taggad duf. Kad pilli buhweja, weenu pagrabbu

eetaifija par basnizas-pagrabbu un tur noneffe no wezzas pils-basnizas Kursemmes leelkundu mirronu schkirstus. Pehdiggi tur wehl leelkunga Ernesta Zahna meefas, kas to pilli bija lizzis buhweht, paglabbaja. Leelâ rindê tur redsami 30 sahrki no alwas un no warra taifiti, kur wiffu Kursemmes leelkundu (Erzogu) no Gattarda Kettlera faktoht lihds Ernestu Zahni, winnu zeenigu leelmahtu un behrnu meefas eekschâ dufs.

Taggad pilli dsihwo pats Kursemmes Gubernaters, wiina weetneeks, Selgawas teefas augstais pilskungs, un wehl daschi zitti teefas fungi. Bes tam tur gan driht wiffas augstas teefas atrohnamas, kâ Gubernaments waldischana, Kursemmes augstaka pils-teefa, Domehnu teefa, Kambara teefa, augsta basnizas teefa, rentes-kambaris un dauds zittas. Kad muhsu schehligi Keiseri Selgawâ atnahze, Winni arridsan kahdas deenas pilli mahjoja. Tâ Keisers Pahwils 1797, Keisers Aleksanders I. trihs reises 1802, 1807 un 1818, un kâ muhsu schehligs jaunais Keisers Aleksanders II. pehrnaja gaddâ pee mums abrauzis un diwas deenas Selgawas pilli palizzis, to dasch lassitais pats gan redsejis woi Patw. Awises lassijis un ar leelu preeku wehl peeminn. —II—

• Labs padohms fainneezehm.

Ur scho wirsrahtu muhsu Patweeschu Awises Nr. 11. f. g. sluddina, kâ warroht isfargatees no ta, lai maise krahni zepdama ne- atlehz un lihds lai jelle kahdi prohwejoht, un atkal Awises isfluddinajoht, woi effoht pateefiba. Zaur labbas fainneezees sinnu, es scho leetu esmu isprohwejis, — un pateefibu esmu atraddis. Paschâ laikâ kad maise zepi bij ja- leek, eegreesam pirmam kukkutam 2 reis ap- pakscheja puffe, un ohtram tapat pahrs reises wirspuffe, un tâ eelaidam to maissi krahni. Kad maise bij gattawa, un isnemta no krahna, tad atraddam abbus kukkutus labbi zep- puschus. Tâ zitta maise ne bij wifs tâ iszep-

pusi kâ schee prohwa kukkuti. Bet no ta gan irr jafargahs, lai wehjsch ne welkabs zauri, kamehr maise krahni zep, zittadi, ta ap- pakschejas = un wirsejas = garrosas = greefchana ne ko ne lihdschs. — Zeescham labbi buhtu, kad fainneezees schim padohmam peekristu, un tâ darritu, kâ schê mehs mahzam; tizzam kâ pehzlaikâ dascha labba firds par to mums pa- teizibu fazzis. —b—g.

• Seedu mehnefis.

1.

Zilweks, kam jell behdajees!
Klan! jaw wutni dseed! —
Zseij ahra flattitees
Kâ tabs pukles seed.

2.

Lagdigaalla krubmôs, rau! —
Zauki pobga gan,
Dsegguse ta kuhlo jaw
Tâ kâ mechi skann.

3.

Plawâ isdsenn aitinas
Ganninsch schigli ween,
Puischi tralle dreesminas
Arroht zauru deen.

4.

Wiffas mallu mallinas
Preezas fwehtfus fwinn,
Kamdeht jubsu firsminas
Behdas wehl peeminn?!

5.

Preezajees ar preezigeem
Seedu laizina,
Sinnadams, kâ preekeem scheem
Zhsa deenina.

6.

Sirmgalwi, arr' usflatti
Seedu laizinas,
Un wehl reisi peeminni
Jannus gaddinus!

7.

Jo kâ taggad seedus spransch
Wiffas puklites,
Un pehz wehtra ahtri lausch
Mett pee semmites.

8.

Tāpat mušfu dšhwibā
 Jhfs tas feedu laifs:
 Schodeen feedu jaufumā.
 Rih̄tu bahls jaw waigs.

G. J. S.

Sluddinaschanas.

Pehz Kursemmes liffumu-grahmatas § 124. no Form-
 fah̄tes pagasta teefas ta nelaiķa kutschera Anšcha
 Blomberga, Behrenda dehla, — kas pee Formfah̄tes
 peerakstih̄ts un Leel-Ejeres Greeschu muiščā pēdštummis,
 bet nu 23fcha Merza deenā 1857 nomirris, — ih̄sti un
 pēderrigi raddi un mantineeki, kas teefai naw sū-
 nami, tē tohp usaiznati: par gaddu un deenu, tas irr:
 par weenu gaddu, fēšchi mehnescheem un trim deenahm
 pehz tahs deenas reh̄kinah̄ts, kad fchi usaizinaschana tre-
 scho un beidsamu reift Latweeschu Awisēs tays isfluddi-
 nata, — pee schibs pagasta teefas ar flaidrahm parahdi-
 schanahm un teefas s̄hmehm peemeldetees un israh̄diht,
 fa tee pehz liffumeem tee ih̄stēni mantineeki tahs Anšcha
 Blomberga atstah̄tas mantas. Tas nelaiķis ne ar rak-
 steem, bet ar sawas pašchas muttes wahrdeem irr no-
 spreedis, kā scho wiina atstah̄tu mantu buhs isdallih̄t.
 Ja nu kah̄dam buhtu kah̄da prettirunnaschana prett scho

wiina mantas nowehleschanu, tad lai tas schinni ter-
 minā to teefas preefchā isteiz; ja tā ne darrihs, tad wi-
 na prettirunnaschana pehz fchi termina wairf ne tays
 peenemta neds palkauſita. Lai to labbi leef wehrā. 2

Formfah̄tes pagasta teefā, tanni 27. Aprila d. 1857.

(L. S.) ††† Klahw Spruhde.
 (Nr. 76.) J. Solowowsky, pag.-teef. fchrihw.

Tanni 3. Juhni f. g., pulstēn 3 pehz pušsdeenas,
 tays ta pee to atlikufschu mantibu ta nelaiķa Zelgawas
 birgela, laiwuweddeja Pehtera Malinowsky, pēderrig-
 ga oh̄sola praktslaiwa, nowehrēta us 500 libds 600 rub.
 fudr., eefsch Lapsmuischas Stuhmann-Lihtschu mah-
 jahm, zaur aukzioni prett tuhliht malfaschānu, no Kroh-
 na-Erzogumuischas pagasta-teefas pah̄rdohta. 2

Erzogumuischā, tanni 18. Mai 1857.

(S. W.) Auring, peefehdetais.
 (Nr. 519.) A. Monkewig, teefas-fchrihw.

Jaun-Swah̄rdes mefchafargam Buldurim (Kursemme)
 tanni nakti no 7ta us 8tu Meija d. gaischi behrs sche-
 ks ar pabaltahm azzim no gannibahm irr nosagts. Kas
 scho sagtu sirgu warr atkal roh̄lās flappeht, dabu 15
 rub. pateizibas malfas. 2

Labbibas un prezzu tirgus Rihgā tai 20. Maijā un Leepajā tai 18. Maijā 1857 gaddā.

M a l f a j a p a r:	Rihgā.		Leepajā.		M a l f a j a p a r:	Rihgā.		Leepajā.	
	R.	S.	R.	S.		R.	S.	R.	S.
1/3 Ischetw. (1 puhru) rudsu . . .	2	40	2	20	1/2 puddu (20 mahrz.) dšesēs . . .	—	80	—	90
1/3 " (1 ") fweeschu 325—	3	50	3	30	1/2 " (20 ") tabala . . .	1	75	1	60
1/3 " (1 ") meeschu 220—	2	40	2	10	1/2 " (20 ") fchlihtu appinu . . .	—	—	2	50
1/3 " (1 ") auju . . . 105—	1	15	1	—	1/2 " (20 ") schah. juhku gall. . .	2	50	2	20
1/3 " (1 ") sirnu 225—	2	75	2	—	1/2 " (20 ") krohna linnu . . .	1	75	2	—
1/3 " (1 ") rupju rudsu milt. . .	2	25	2	15	1/2 " (20 ") bracka linnu . . .	1	40	1	—
1/3 " (1 ") bihdeletu " . . .	3	10	3	—	1 muzzu linnu feh̄flu . . . 6 libds	9	—	6	—
1/3 " (1 ") rupju rudsu milt. . .	4	25	3	75	1 " filku	13	75	13	—
1/3 " (1 ") meeschu putraim. . .	3	25	2	70	10 puddu farkanas fah̄ls . . .	5	—	5	—
10 puddu (1 birkawu) feena . . .	4	—	2	—	10 " baltas rupjas fah̄ls . . .	5	—	4	70
1/2 " (20 mahrz.) fweesta . . .	—	4	—	3 60	10 " " fmalfas " . . .	5	—	4	—

Leepajā libds 25. Maija d. atnah̄f.: 54 fuggi un isgah̄j. 44. Rihgā libds 25. Maija atnah̄f.: 294 fuggi un isgah̄j. 149.
 Atnah̄tufchi: 562 struhgas un 2158 plosh̄ti.

B r i h w d r i e k e h t.

No juh̄rmaslas-gubernemēts augstas waldischanas pusses: Oberlehrer G. Blaeſe. Zensor. Zelgawā, tai 28. Mai 1857.

No. 94.

Uwischu
Basnizas
Nr. 22.

peelikkums.
sinas.
1857.

Saunas sinas.

No Emfes pilfata, kur branga weffelibas masgaschanas weeta, un kur dauds Kreewu lungi schogadd masgajuschees, un kur arri scho-waffaru muhsu Keisera brabta Leelwirsta Konstantina Leelmahte masgajufees, griiboht jaunu Kreewu basnizu zelt. 4000 gulschu jaw preeksch tahs effoht famesti. Lai Deews palihds! — No Bahdenes, Wahzsemme. Tas jaunpeedsimmis Bahdenes leelkunga dehlis effoht ar Jordana uppes uhdeni, un ko zits leelskungs teem atsuhtijis un dahwinajis, ne fenn kristihts. — No Klaipehdas, Pruhshods, stahsta, ka tur Calenderu Deewa nammu zelschoht, ka Calenderu matroschi sawu Deewa kalposchanu warreschoht isdarriht. Nauda preeksch to nammu tohpohht famesta, gan arri no Calenderu waldibas pafneegta. Calenderu mahzitajs us preekschu Klaipehdâ sawu mahjokli parwissam usmettischoht. Scheit — Klaipehdâ (Mehmele) — arri preeksch 3 gaddeem ka jaw Uwises lassijeet — Oktoberi 1854, kad tas pilfats ar uguni nogahje, arri trihs basnizas nodegge. Dimi — weena Leischu un ohtra Wahzu — jaw gattawas. Wahzu basniza 1ma Septemberi tiklusi eeswehtita. —

E. F. S.

No Ugables ehrgelchm.

Tahdas ehrgeles ka pee mums us-eesfeet gan pilfatu, bet retti kahdâ lauzineeku basniza. Winnas irr labbi wezjas, bet Hermannalungs Leepaja winnas fataifija un nu winnas atkal teizamâs. Winnas taifitas ar diwahm

rohku lihstehm (Manualehm) un 2 kahju spaidehm (Pedalehm) un 28 balsu rindehm (Registreeem) kur dasch daschadas balsis atrohnahs. Ir wifs tas buhwu darbs pee pirmas usskattischanas skaidri rahda, ka ihsta meistera rohka tur irraid strahdajusi. Tas kohku darbs irr kohti raibs, ar jaukahm no kohka isgreetahm pulkehlm un 30 bildehm puschtohts, starp kurrahm 10 engeki redsami, ar wiffadahm spehles leetahm rohkas, taurehm, stabulehm un trumetehm un pijolehm u. t. j. p. kas rahda pee jaukas dseedaschanas stipri palihgi buht, ar sawu musiki. Pascha wirsgalla pee welwes stahw leels, no kohka isgreetis, ehrglis, ar isplahтитеem spahrneem, kuresch zaur masas drahtes pawilkschanu sawus isplahtitus spahrnus wehzina, zaur kam mums sihmi rahda, lai muhsu firniga dseedaschana, no jaukas ehrgelu skannas palihdsfeta, pazekahs, it ka ehrglis ar saweem spahrneem us debbesim. Lai ir dseedataju tizzigas firdis lihds ar wiannu balsi ta pazekahs us debbesim. A. Breede.

Dee 7 Gulletaji.

2.

(Skattees Nr. 20.)

Keisera atnahkschanas deena tuwu klahht. Dauds kristigas firdis trihze un drebbeja, tik muhsu septinu bij pilnas drohshibas. Pirmawaizeschana, kas tilke no scha bahrga walditaja muttes dsirdeta bij: „ka effoht ar teem stubrgalwigeem sehneem?“ „Dee isbehguschi“ atbild. Ka teescham bij notizzis ne bij paflehpjama leeta, jo gluhnetaju papillam, kas lihgsmojahs zaur nodohschanu Keisera schehlastibu eepelniht. Dezius sinnadams un fa-

prafdams ka neds faldi neds ruhkti wahrdi lih-
dsetu schohs nowehrft no tizzibas, tuhda
finnaja ko darriht. Nismuhreet, kleebe no
dusmahm plihsdams — schohs dumpineeku
blehschus klints alla ka lai tumfiba, ka pelni-
juschi baddu mirft. "Pee tahda bendu darba
bes kaweschanahs likke rohkas klah. Wihrs
kshds no paganu kahrtas bet no ewangeliuma
wehja fagrahbtis un ne zil tahl no Deewa walsti-
bas gauschi eeschelohajshpar scheem affins leezi-
neekem kaut ka un gribbeja lihdscht, bet ko dar-
riht? Winnus apgahdaht ar barribu ne buht
nespehje kaut arri dsikkas breefnas dohtohs.
Tad nu ruhpejshs, ka nahkamds laikds, ja
atwerschotees alla, tee pehznahkami dabbohn
finnaht, preeksch kurreu kauleem te stahw un
teem peeschkirtu to gohda krohni, ko alla un
zeetsirdsiga zilts teem bij leegusi. Panehmis
pergamentes rulli, us ko tobrihd mehdsse rak-
stihht, un zaur raksteem isstahsta, kahdi Kristus
karrawihri bijuschi schee jaunekli un ka tee sa-
wu Deewu Keisera preekscha bij gohdinajuschi
un schohs rakstus aisslehdse dselsu lahde un
muhneekem strahdajohht to fleppeni eewek
paher allas fleegsneem.

Keiseram to wehsti atneff, ka elles darbs
riktigi padarrihts un zitti mehditaji par spihti
fakka sawu „labbwakkar,“ kas ka elles smeef-
schana atskann no klints zeetuma. „Labbwak-
kar“ winneem sweizidami peesauz garrä to
luhdsetaju brahlu pulks un tas Deews Dah-
wida tai alla Adulla un tas Deews Daniela
lauwu bedre, tas gan prattihs paklausihht brah-
tu aishugschanu.

Muhfu septineem ne deenas gaischuminsch
atspiht, bet apzerredami ko fakka Mikkus,
tad teem irr ar ko eepreezinatees nod. 7. Kad
es tumfiba fehshu, tad tas Kungs
irr mans gaischums. Maises un uhdens
teem newaid; kur nemt pahrtikkumu? Bet teem
Sahlamana tizziba: Teescham saweem
mihkeem winsch dohd meegu. Tee
Deewu teiz, ka winnus gohdaja Winna wahr-
da deht schahs behdas zeest, — tad nu no-
gullahs meerä un dufs. Saldi dufs it ka us

mihksteem spilweneem. Tee dufs bes ruhpehm
it ka engelii ap winnu ziffahm wakti turr un
nosarga no gruhsteem sapneem. Labbu nakti
wehledami leekam to wirkrakstu pee klints
allas: Zil dahrga irr ak Deews tawa
schehlastiba ka zilweku behrni ap-
paksch tawu spahrnu ehnas patwer-
rahsh Dahw. ds. 36, 8. Kn—m.

(Turplikam beigungs.)

• Zeedris.

Bihbeles lassitajam labbi pasihstams kohks.
Abbi Deewa namni Jerusalem, pirmais un
ohtrais, bija buhweti no zeedru kohkeem.
Arri Kehninsch Dahwids un Salamans sawas
pillis no teem usbuhweja, ta ka grahmata no
teem Kehnineem rakstihht: „Un tas Kehninsch
(Salamans) padarrija, ka Jerusalem til
dauds sudraba bija ka akmini, un ka til dauds
zeedra kohka bija, ka mescha = wihges kohki,
kas eeelijas aug (1 Kehn. 10, 27). Stah-
stihhts arri (2 Laik. gr. 2, 18), ka Salamans
astondesmits tuhkstoschus wihrus suhtija us
Vibanus kalneem zeedru kohkus nozirft, ar ko
lai to Deewa nammu usbuhwe; un bija tam
tur septindesmits tuhkstoschi nastu = nesseji,
un bija trihs tuhkstoschi feschsimts kas peeluh-
koja tohs laudis kas to darbu darrija. Zeedra
kohks arri teescham brangs kohks, ar flaissteem
sarreem un kuplehm lappahm un augstu zelmu,
un wiina wirsgals irr starp resneem sarreem
(Ezek. 51, 3). Tas pazekahs augsti paher
zitteem kohkeem, tas irr par ehnu un labbu
smarschu, arween falsch, no appaksch lihds
augschu ar sarreem kas tahlu isplehschahs.
Tee brangaki zelmi tee taggad naw pahri paher
diwi pehdu resni, un tahdi kahp us augschu
itt teescham pahri paher simts pehdu un ar sa-
weem kupleem sarreem brangu arween saku
juntu fataisa. Lappas, ka muhsu preedehm
gandrihs, pa peezahm woi septinahm kohpa
ka puddurini, irr ihsas, zellu garras, un
stahw gandrihs ta ka pee kohka ko wahzeeschi
sawu par Berchenbaum.“ Augti kohkam zekari.
Schee papreeksch sakti, tad farkani, appati

Èa ohlas, wihra rohkas garruma un plattuma, stahwu gallà pee teem bruhneem sarreem. Zeedra kohks eekschpuffè feltans pasarkanahm stribpehm, un gan newaid nikni zeets, bet gluddens un stingrs, puleerehts ittin smuks, bruhnsarkans, — tahrpi jeb zehrmi to arri ne kaitina, un tapehz snikkeri to lohiti zeena. Sahgu skaidus nemm par kwehpjumu. Dahr-gas leetas l ek lahditès no zeedra kohka taisitas, woi arri ar to elji, ko iswèlk no zeedreem eefwaida zittas kohka leetas, kas zaur tam paleek jo stipras, pastahwigas, un brangi obsh pa ilgeem gaddeem. Bet schi elje dahrga; makfa septin fudraba rubulus mahzjinu. Wezzeem laikeem Libanus kalni bija pilni ar zeedru kohkeem. Kas no Libanus zeedru mescha taggad atlizzees irr tik lahdas birsites, no kurreahm ta, ko jo labbaki pasihst, ne tahtu stahw no muhku-mahjahm ko Kanobinu fauz, un kur wifs brangums pastahw tik eeksch fesch-simts lihds astonsimts kohkeem, stary kurreem kahdi desmits ween ittin wezzi. Schee wezzi kohki newaid tee wifslleelakee, bet nelihdseni auguschi lihkumeem un diwidemits lihds trihs-desmits pehdu aprinki. Èa nu pilnam peepildihst praweeta Esaijasa wahrds, kas sakka (Es. 10, 19): „tee atlikkuschi kohki winna mescha buhs masi pulka Èa weens puifis tohs warretu aprakstihst.“

Kur tee kohki taggad pa weeneem stahw, winnai ne aug tik augsti, jebshu gan ar saweem sarreem eet tahtu plattumà, tee sarri appakshà lohlahs wairak semmè. Eeksch Ciropas dahr-seem retti schahdu kohku reds. Weenu tahdu pats esmu redsejis Sprantschu semmè. Parihses leelà dahrsà, brangu, staltu, labbi refnu kohku. Kas swehtus rakstus labbi pasihst atminnehs tè, Èa Praweets Ezekièls — no Kristus walstibas papreeksch sluddinadams, to Kungu Kristu lihdsinajis zeedra kohkam, jo wiasch sluddina (Ez. 17, 22—24): „Èa sakka tas Kungs: Ir Es nemshu no ta wirfgalla ta augsta zeedru kohka, un stahdishu to, — no winna jaunu sarru wirsgalla nemshu es weenu sarrinu, un dehstishu to us weenu aug-

stu un iszeltu kalnu. Us to kalnu ta Israèla augstuma stahdishu es winnu, un wiasch is-laidihst sarrus, un neffihst augtus, un taps par weenu krahshnu zeedra kohku, tà Èa appaksch winna dsihwohs wiffadi putni no wifsfadeem spahrneem, eeksch winna sarru pawehna tee dsihwohs. Èa sajuttihst wiffi kohki wirfs lauka, Èa Es tas Kungs, to augstu kohku esmu pasemmojis, so semmu kohku pa-augstinajis, to saku kohku kaltijis un to kaltushu kohku darrijis eefekam. Es tas Kungs esmu to runnais, un darrishu to.“

H. K—U.

Aurelius Augustinus.

Schis basnizas-tehws bij dsimms Tagastas pilksehta, Awrikà. Kad winnam tehws jau masam nomirre, tad gahdaja winna mahte Monika weena patte par winnu. Winna to behrnu mahzija ar firfnigahm luhgschanahm un mihligahm pamahzishanahm. Al zil tas winnai firdi sahpeja, kas daudsreis redseja Aureliu palaidnibai un ehwergelibai padohdotees. Kad Augustins jaw jauneku kahrtà bij, wiasch mahzijahs wiffadas pasauligas gudribas un sinnaschanas, un wiffi winnu usteize par gudru un uszihtigu jaunekli. Bet arri par scho slawu ne warreja ta gohdiga Monika preezatees, tapehz Èa winna atsinne, Èa zaur schahdu usteilshanu winnas dehls nepaleek pasemmigs, bet lepns. Un Èa gan tas arr palihds, kad zilwekam pahreleku leela atsihschana, un tomehr wiasch aismirst par sawu dwehfeli gahdaht. Kad nu ta deewabihjiga Monika redseja, Èa winnas dehls arween wairak no ta dsihwibas-zekka nomaldahs, tad subdseja winna sawas sahpes bistkapam. Schis teize: „Nemmeet drohschu firdi; tas dehls, par kurre tik dauds luhgschanas gahjuschas un tik dauds affaras raudatas, nepasuddihst.“

Tomehr rahdijahs, Èa Monikai wehl leela-Èas sahpes sawa dehla deht bij jazeesch. Augustins bij nodohmajis us Rohmu reisohst, gribbedams wehl wairak atsihschanas smeltees

un gohdu pelnitees. Bet mahte no ta ne neeka negribbeja ne dsirdeht, ne sinnacht. Winsch winnai arr apfoblija, to gribbedams apmeerinacht, ka nereisehs. Bet rihtà agri deenai austoht, winsch pa juheu ar weenu kuggi aisreiseja. Mahte rihtà peezehlusees neredseja dehlu wairs. Tad winna gahje pee juhmallas, mettehs zekòs, un peesauze to Kungu, lai winsch dehlam jaunu firidi dohdoh; un ja swinna reisoschana us Rohmu winnam par dwehseles pohstu buhtu, tad labbaki lai winsch juhrà noslihtu.

Monikas affaras un luhgschanas arr nebij par welti. Augustins ne atradde wis tahdu darboschanohs, kahdu winsch bij wehlejees, un tapehz winsch aisgahje us Mailantes pilssehtu. Schè winsch eepasinnahs ar to deewabihjigu bisskapu Ambrosiu. Schè Mailantè winsch atsinne, ka meh's to ihstu atsihschanu weenigi no Deewa wahrdeem warram smelt, un ka ta Kunga bihjaschana irr wissas gudribas eesahkums. Nu winsch atkal to senn aismirstu Bibbeli rohka, lassija no tahs, fahze Deewu luhgt un ismekleja sawu firidi. Kahdureis stahstija winnam deewabihjigs firmgalwis, ka weens leels paganu aisstahwetajs par kristitu zilweku palizzis. Ne ilgi pehz tam winsch dsirdeja, ka dauds augsti kungi wissu sawu gohdu un baggatibu atstahjuschi, gridbedami Kristum kalpoh. To wissu dsirdejis, tas winnam lohti pee firds lehras, un winsch usfauze sawam draugam: „Zitti greeschahs pee Deewu un well Deewa walstibu sewim klah, bet meh's paleekam atpakkak!“ Tuhdal winsch steidsehs dahrsà, mettehs appaksch weenu wihges-lohku, un peeluhdse to Kungu. Un tas, kas Natanael u appaksch wihges-lohka bij redsejis un pasinnis, tas arr winnu redseja un pasinne. It kà tas pasuddis dehls, tàpat Augustins greesehs raudadams un peeluhgdams pee sawu debbes Tehwu atpakkak, un dabbuja atkal schehlastibu.

Drihs pehz tam greesehs Augustins atkal us sawu tehwa semmi atpakkak, un tappe par bisskapu Hippo pilssehtà, seemefa Awrika, eezelts. No scha laika nu winsch nodewahs wissai preeksch Deewa walstibas waitroschanai, un drihs atsinne wissa kristiga draudse, ka Augustins weens spehzigis strahdneeks ta Kunga wihna-kalnà bij. Un teescham tas winsch arr irr bijis; jo winsch neween irr strahdajis, bet arr kareojis prett wissahm wiltus mahzibahm. Tà winsch kareoja prett to wiltigu mahzitaju Pelagiu. Schis bij eedrohschinajees mahziht, ka zilweks jaw pats no sewis labs effoht; winnam newaijagoht wairs grehku atgreeschanas, bet weenigi winnas labboschanas, un us tahdu labboschanu winnam spehka deefgan bes ta spehka no augschenes effoht. Prett tahdu breefsmigu mahzibu nu Augustins spehzigigi pretti kareoja, un apleezinaja, ka wiss labbums eeksch zilweka, Deewa darbs effoht, un apleezinaja ar Upustuka Pahwila wahrdeem: „No Deewa schehlastibas es esmu, kas es esmu (1 Kor. gr. 15, 10).“ Winsch nomirre 430tà gaddà pehz Kr.

K. U.

Ur netizzibu tas irr kà ar pasudduschu dehlu; netizziba ar drabbineem ween barrojahs. Zuhlahm, sinnam's, gahrds ehdeens.

E. S . . . I.

Kursch zilweks gan garrafas drehbes sewim liks schuht, ne ka winsch pats irr? Bet mihkais draugs! kam tad wairak tu baudi ne kà tew geldigs?

E. S . . . I.

Dafchs ar brangahm drehbehm leppojahs, un apgehrbees dohma ne sinn kahds buht! Bet woi brangas fedles sliktu sirgu par labbu darra?

E. S . . . I.

B r i e w d r i f f e h t .

No juhmallas-gubernements augstas waldischanas pusses: Oberlehrer G. Bläse, Genfer. Jelgawà, lai 21. Oktober 1857.
No. 199.

U w i s c h u

Missiones

Nr. 22.

peeliffums.

f i n n a s.

1857.

XIV. Par Deewa walstibu paganu starpâ.

5. I a h s fallas leelâ Kluffâ juhrâ.

2. Jauna Dllante jeb Australia.

(Stattees Nr. 21).

Gan tee Enlenderu waldineeki Jaun-Dllante to nabbagu Papuâ tautu nekad bij aismir-fuschi, un brihscham skohlas preeksch winnu behrneem eetaisija; gan arri daschas ewangeliuma draudsjes arween fawas missionarus turp nosubtija, — bet wifs pawelti. 1826. g. weens missionars no Londones turp aisgahje, winsch Battaba pilfatâ apmettahs un luh-toja to paganu wallogu eemahzitees; bet winna pascha nejedhsiba un to Giropeëru neganta palaidiba wissu scha wihra publinu is-nihzinaja; pehz 18 gaddu grehtas un tizzigas darboschanas winnam bij ta weeta ja-atstahj. Atkal zitta Enlenderu missiones beedriba tur eetaisijahs ar to missionaru Watsonu un diwi no Baseles pilfata atnahkusch missionari, Hands un Ginters, 1832 g. kahdas 50 juhdses ais Sidnijas apmettahs, tur no teem waldineekeem ehkas un arramu semmi teem atwehleja. Ar leelu laipnibu tee missionari puhlejahs to paganu firdis peelabbinahst. Ar laiku schee nu gan atsinne to missionaru labbu prahtu, sahze winnus apmelleht, arri preeksch winneem dahrsâ strahdaja, fawus behrnus subtija skohlâ. Kad tee missionari daschkahrt tohs paganus, kas tahtak dsihwoja, apmelleja tad schee tohs it mihti usnehme. Tad nu

gan liffahs, it ka Deews gribbetu schahs paganu tautas firdis tam ewangeliumam atwehrt, bet schi zerriba ahtri sudde un 1843 g. teem missionareem bij ja-atstahj schi weeta; ne-weenu paschu no teem paganeem winni bij dab-bujuschi pamahziht us to zekku tahs dsihwibas, ne weens weenigs no winneem bij kristihts. Ta waina bij, ka tee kaundarritaji, kas no Enlantes bij atwesti un kas teem missionareem par deenastneekem — teem nabbaga paganeem tiklai par grehku kahrinatajeem bij; pehz arri wehl no leela faufuma un fiffeneem to missionaru druwu pohstâ gahje uu pagani paschi tahtak no winneem aiswelkshs.

G—r.

Kâ missionarim Allisonam ar fawu darbu isdewahs.

Ta kahdu leetu kreetni gribbi isdarriht, tad papreeksch kreetni ja-apkerr. Tad ween isdohsees. Tapat arri ar missiones darbu dauds labbaki isdohstohs, prohti lautini karstaki luhgtu un wairak mestu, kad missiones buhschanu kreetnaki apkertu. Schoreis diwejadu wilschanu peeminnesim, tur muhsejeem wiltahs.

Prohti, zitti aplam dohma, missiones darbs ar leelu skreeschanu ween skreijoht zaur wissu pasauli itt ka weegli wahgisch ar 4 brangeem sirgeem. Wifs isdohdotees missionareem weegli un labbi, kawelti nekahdi winneem ne rohnotees; tahda irr daschu lautinu tizziba. Bet kad nu pehdigi swihni winneem no azzim kriht

un winni dabbu sinnaht, ka missionareem dauds reisehm ittin geubti flahjotees, ka kawekli winneem rohnotees aplam leeli un smaggi un ka daschureis missiones wahgi paleekoht ta ka stahwofchi, — tad missiones darbs winneem reebj, Deewa walstibai un paganu brahteem par leelu flahdi.

Lai nu muhsejeem ta newikkahs, stahstisim ka missionarim Allisonam isdewahs.

Allisons 28 gaddus ne-apnizzis krusa wahrdu tikke fluddinajis melleem Mantehtilaudim Awrikas semmè. Woi nu ne buhtu jadohma, ka issehteem fehklas graudineem preezigi waijadseja diht? Un ta arri teescham likkabs. Mantehti-laudis krusa wahrdu fanehme ar preeku, tizzigu kauschu skaitls azzim redsoht wairojahs un jau likkabs, itt ka buhtu wissa tauta gattawa, sawus zekus preeksch krusa sista Deewa jehra lohziht.

Mantehti-kauschu Kehninsch, lai gan pats par Kristus ewangeliumu ne behdadamees missionari tomeht lihds schim nebij kawejis. Bet kad nu wissa tauta ta ka taisijahs, sawus wezzus blehaus un mahus atmet, tad Kehninsch palikke nikns un sawus kristigus ap-pakschneekus nehmahs waijaht.

Kehninsch no wissas firds weenu jaunekli mihtoja un winnu augsta gohda zehle. Schis pats jauneklis arri peenehme Kristus tizzibu. Kad nu Kehninsch gribbeja, lai jauneklis lihds ar winnu paganiski dsihwojoht un darroht, tad jauneklis, Pestitaju wairak mihtodams ne ka Kehninu, no paganu buhschanas at-rabwahs. Kehninsch nu wissadi ar winnu publejahs, gan ar labbu gan ar taunu, gan ar sohlischanahm, gan ar draudeschanahm, ka lai winnam atkal par grehku beedri paliktu. Bet kad winnam nemas ne isdewahs, tad winsch nikna prahda apnehmahs, jaunekli no-kaut. Gemesli drihs atradde. Prohti, scheem tumscheem laudim tahda aplama tizziba, ka labprahd ne gribb tizzeht, ka Deews pats zaur nahwi zilweku atainajohd, bet ka kahds eenaidneeks atreebdamees ar burschanu un sib-leschanu mirdamu zilweku nokaujohd.

Kad nu ap to mallu toreis dauds behninau ar massalahm apmirre, tapat arri pascha Kehnina meitenite, — tad Kehninsch sawus burwjus sa-ainajaja, lai isfihlejoht, kas behninau effoht nokahwis.

Burwji, apferdami, ka Kehninam flahpstoht pehz jaunekla affinim, weena mutti fakka, ka jauneklis un winna mahde pee Kehnina meitas mirschanas wainigi effoht.

Nu Kehninsch preezadamees jaunekli ar wissu mahdi leek faseet un atwest. Nahwes spreedums teek spreests un mahde pirma teek no-kauta. Mahdes affins apraipa dehlinu. Nu Kehninsch bendeem pawehl, lai jaunekli no-durroht ar leelahm naglahm. Jauneklis, ne bihdamees, ne trihzedams ar tahdu swehti drohschibu bendeem skattahs azzis, ka ne-ee drohschinajahs winnu aistift, lai gan Kehninsch blauj un draud. Nu Kehninsch no du-mahm pahnemts, pawehl, lai jaunekli wehstipraki faseenoht. Bet jauneklis ar lehnu balsi fakka: „Parwelti, Kehninsch, manni faseet leezi. Teescham! nekur nebehgschu. Nu mirschanas jau ne bihstohs, jo mirdams eesch debbesis.“ Tit ka jauneklis schohs wahrdu-tikke sazzijis, tad Kehnina waigs rahdahs swesch un itt ka pascha wella waigs un winsch ruhdamas blauj: „Nu tad ee-eij debbesis, bet ne ar redsigahm azzim, bet akls!“ Ta sazzidams ar sawahm paschahm rohlahm sleplawo nabbadinam abbas azzis isdurr, beidsoht leelu naglu winnam eesitt galwa un abbas, tibpatt mahdi ka dehlu, sunneem leek preeksch-mest. Dhtra rihtina zits nefas no winneem ne bij atlizzis, ka kauli ween. Un nu Kehninsch sawa trakkä prahda basnizu no-ahrdä missionari aisdsemm un Kristus leezineekus no-kauj. Un dsikka tumsiba atkal no jauna tur-walda, fur jau mihta rihta swaigsnite bij fah-lusi spihdeht.

Zitti scho pateefigu notikkumu lassijusch, warr buht sazzis: a re! woi nu mums ne-buhs taisniba? Woi dauds reisehm jau ne-ef-sam sazzijusch, ka missiones darbs tibri-welti? Deht ka wehl ilgak parwelti isseht

naudu un sweedrus? Missionareem tomeht muhscham ne-isdohsees, ka nupatt effam lassijuschi. Un tà dohmadams un fazzidams laikam par grehku turrefi, wairs ar missiones darbu puhletees.

Labbi draugs, ka patš effi atfauzees. To-mehr tewim willahs un lihds ar tewim wehl dascham zittam willahs, kas aplam dohma, ka ar missiones darbu neka ne-isdohdotees. Isdohdahs gan un isdohdahs dauds reisehm til jauki un til brihnischligi, ka teescham ja-brihnojahs.

Missiones wahgisch i arween teff us preekschu, kad til ween mihlestiba irr par wilzeju un tizziba par brauzeju. Un lai arri kahdu reis wellam isdohdohs, weenà mallinà Jesus gaischumu isdsehst, kas par to? Zittà mallinà gaischums jo jaukaki un jo brihnischligi isaug no paschas tumfibas. Tadeht wellam par spihiti nekad ne atraufimees no missiones darba. — Un luhdsami lai jums neschaujahs wis prahtà, ka schee manni wahrdi tuffschi. Klau-faitees ween, ka tam pascham missionarim Allisonam pee teem Amasuà-laudim isdeweess. Tad paschi apstiprinaseet, ka manni wahrdi fwarrigi bijuschi.

Allisons kà nabbags behgulis peemettahs Amasuà-kauschu semmitè un kà ustizzigs Deewa wahrdu kalps scheem lautineem preeka wehsti no Jesus fluddinaja. 4 gaddus winsch ne-apnizzis ar winneem puhlejahs. Bet ka ne, ta ne! Woi stabbeem fluddinaja Deewa wahrdu woi Amasuà laudim, tas bij tihri weena alga. Turklaht arri Kehninsch missionarim pretti turrejahs un winna darbu us wissadu wihsfi kaweja. Allisons pehdigi peekusse un sawu zerribu pamette. Sau winsch tafijahs us aiseeschanu bet tas Kungs winnam nekahwe aiseet, — Prohti, ap to laiku gad-dijahs aplam leela auka ar negantu krusu. 3 behrnini, no wehja pahremti, uppe tikke eegahsti. Witni winnus atkal skalloja pee mallas, ne zil tabtu no Allisona buhdinas. Kad nu mahtes raudadamas steidsahs pehz mihsteem noslihuscheem behrnimeem, tad Alli-

sons behrninus sawà mahjinà eenesse un wissadà wihsè, Deewu karsti peeluhgdams, ar winneem puhlejahs. Un Deews swehtija winna puhlinu. Wissi 3 behrnini atdsihwojahs un atwesselohjahs.

Schi sinna kà ar wehju fkehje zaur wissu Amasuà-kauschu semmiti: Allison ar sawa Deewa paligu brihnumu effoht padarriis, winna Deews laikam buhschoht tas dsihwais Deews. Un no wissahm mallahm lautini fettezjeja kà uppe pee Allisona. Pascha Kehnina zeeta firds tikke kustinata un winsch wairs nee-drohshinajahs Allisonam pretti turretees. Un lautini nu sanehme ar preeku to paschu wehsti, ko agraki bij atgruhduschi un sawus zekus lohziija preeksch Deewa jehra, kam lihds schim mugguru bij greefuschi. Un ja taggad eesi apmekleht Amasuà-laudis — ko redsefi? Peelu draudsi, kas dsihwam Deewam kalpo. Un Allison ne dohmaht wairs ne dohma aise-behgt, bet turpretti sawus mihtus Amasuà behrnus kohpj un laikam kohpj, kamehr dsihwotais buhs.

Mahzees, lassitais mihlais:

- 1) Nesapno wis, ka missiones darbs ar freeschanu ween fkreijoht bes nekahdeem kawe-keem, lai tewim no scha sapna usmohduscham, missiones darbs nereebj.
- 2) Redohma muhscham, ka missiones darbs welts effoht. Lai arri schodeen ne-isdohdahs, tad tomeht teescham riht isdohsees. Un lai arri weenà mallinà Ewangeliuma gaischums isdseest, tad atkal ohtrà mallinà ispluhdihs kà uppe. — Tizzi to drohschi, tad missiones karstums tewim nekad nesuddihš. H—n.

Missionaris Denningers Borneas fallà.

3. Launa apjinnaschana.

(Schattes Nr. 18.)

Mahkoschà deenà, paschà treschdeenà, winni no rihta lihds wakkaram brauze un wiss gahje labbi. Wakkara Denningers ar saweem laiwinneekem pee kahda zeema apstahjahs paschà up-

pes-mallâ, kur pagani dsihwoja. No scheem winsch dsirdeja, ka zeema-wirfneek's mahjâs ne effoht. Bet ne zil ilgi wez's wihr's wahrda Ahdrians Mangkus pee winna nonahze. Schis preeksch tam pee muhsu Missionareem bija dsihwojis un no teem dauds mas ko no ta Kunga Jesus mahzije's. To laiku gandrihs tâ rahdijahs, ittin kâ buhtu apnehmees par gohdigu un taisnu kristigu zilweku tapt. Bet tauni pagani winnu us wezzeem eerasteem Brehku-zelkeem kahrinaja, un tâ winsch atkal us tauneem zelkeem nomaldijahs. Tadeht arri fenn jaw Missionari winnu dauds un dasch-kahrt pahrmahzija, bet itt pawelti. Weidsiht Mangkus pawissam atkaphahs un Missionareem wairs ne rahdijahs; bet nu pehz ilgu laiku winnus atkal dabbujis redseht, — zil tik-kai warredams, winsch muhsu Missionareem palihdseja nakts-kohrteli ustaisiht, un winneem kalpodams, kâ draugs draugam. Denningars jaw bij itt preezigs, zerredams, ka wehl schinni paschâ wakkarâ wihram kahdu labbu derrigu Deewa-wahrdu warreschoht fazziht un winnu atgreest us Deewa-zelkeem. Bet ak tawu taunu apsinnaſchanu, kurrâi pahrmahzishanas ne patiht! Tik tik wissas leetas dauds mas bij apkohptas un meers no winnahm, tad Mangkus, schâ un tâ grohsidamees stahstija, ka tam wehl schis tas, tai paschâ nakti effoht ja-darra, un tik drihs kâ Denningers mugguru bij pagreesis, wihr's aismukke un tumshâ nakti pasudde. Dhtrâ rihtâ tiklai, kad laiwas jaw no mallas nogruhde, winsch, atkal paschâ uppes-mallâ stahwedams Denningeram labbas deenas dewe, ar rohku mesdams. — Tad nu gan laikam tâ irr, kâ muhsu

mihlais Pestitajs fakka: (Zahna Ewangeliumâ 3, 20. 21.) „Kas us taunu dohdahs, tas to gaischumu eenihst un ne nahk preeksch gaismas, lai winna darbi ne tohp norahiti. Bet kas us taisnibu dohdahs, tas nahk preeksch gaismas, ka winna darbus warr redseht; jo tee eeksch Deewa darriti.“ — R—e.

* Preezas straume.

- 1) Klau! kâ toggad elku-praules
Kas ta Kunga wahrdu nihst,
Suhd un iskuht appalsch faules
Kad ta krusa-rassa libst!
Lai tâ irr, lai elki gruhst:
Lai ta preezas straum' pahrsuhst!
- 2) Dahrgais jauſi spihdigs spohschums
Kas jaw mallu mallâs spihd:
Mihla Jesus wahrda kohschums
Sagrausch tohs, lai bedrê flhd;
Lai tâ irr, lai tumsh' gruhst:
Lai ta preezas-straum' pahrsuhst!
- 3) Lai ta preezas-straume pahrsuhst
Pahr teem kas wehl wellu gohd';
Ka warr katra dweh'le fajust
Ko tai debbes-kchnasch dohd;
Lai tâ irr, lai mahni gruhst:
Lai ta preezas-straum' pahrsuhst!
- 4) Tad mehs wissi weenâ drandse
Weenu Deewu flawesim,
Weenam gannam, kas muhs andse,
Drohschi pakkal staigasim!
Lai tâ irr, tas ne buhs gruhst:
Weenam pulkam buhs mums buht!
- 5) Weenam pulkam buhs mums palikt,
„Mihlais Jesus labbais Gans!“
Palihds' pats kâ warram patikt
Tew; kad fauzam: „effi mans!
Un eesipro kâ negrubst
Tee zaur ko Laws wahrds pahrsuhst!“

R. Abg.

— S i n n a . —

* Sirsniga pateiziba tai Birschu-muischas drandsei, kas zaur sawu zeen. mahzitaju preeksch missionareem atsuhstijuse 10 sudr. rubl. Tapat pateizam mihl. fun. d. J. Tr. no R. par to weenu rubuli preeksch missionaru. Lai Kristus mihlestiba pee jums kaggati mihl un jums auglus dohd un laizigu un muhschigu dsihwoſchannu. — 3.

B r i h w d r i k k e h t .

No juhrmallas-gubernements augstas waldischanas puffed; Oberlebrer G. Blache, Genfer. Jelgamâ, tal 28. Oktober 1857. No. 203.